

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР**

*Присвячується 85-річчю
Українського державного
університету залізничного
транспорту*

**ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ ЗА
ВІДПОВІДНИМИ РІВНЯМИ
ТА СТУПЕНЯМИ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
КАФЕДР УНІВЕРСИТЕТУ**

(2-3 грудня 2015 року)

Харків 2015

Редакційна колегія

Шумик Д.В. (відп. редактор), Руденко Г.І.,
Калабухін Ю.Є., Колісник К.Е.,
Мкртичян Д.І., Прогонний О.М.,
Скорик О.О., Устенко О.В.,
Захарченко В.В., Костенніков О.М.

ТЕЗИ ОБ'ЄДНАНІ ПО СЕКЦІЯХ

СЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ЦЕНТРУ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ	3
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ ЕКОНОМІКИ ТРАНСПОРТУ	41
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ АВТОМАТИКИ, ТЕЛЕМЕХАНІКИ ТА ЗВ'ЯЗКУ	75
СЕКЦІЯ БУДІВЕЛЬНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	89
СЕКЦІЯ МЕХАНІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	103
СЕКЦІЯ ФАКУЛЬТЕТУ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ПЕРЕВЕЗЕНЬ	113
СЕКЦІЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	125
СЕКЦІЯ ІНСТИТУТУ ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КАДРІВ	133

настільки, щоб швидко конспектувати лекцію), можливість для викладача навести більше цікавих і корисних прикладів, а також спрощення роботи студентів на лекції.

Але така лекція має і свої недоліки. Самі студенти зазначають, що складний матеріал (наприклад, з ряду дисциплін економічного аналізу) сприймається дуже важко, вони не встигають за думкою викладача і не запам'ятовують достатньо матеріалу. Це відбувається тому, що при такому способі викладання матеріалу використовується лише зорова і слухова пам'ять, і зовсім не використовується моторна, тобто студент не пропускає інформацію "через свої пальці", не веде власний конспект.

Досвід показує, що зі складних дисциплін, у яких матеріал насичений формулами, складними розрахунками, використання „лекції за конспектом лекцій” або подання тексту за допомогою проектора і слідування студента за конспектом лекцій є неефективним. Такі методи є ефективними при вивченні дисциплін більш простих, особливо тих тем, які носять теоретичний характер.

На нашу думку, доцільним буде, щоб підвищити ефективність навчального процесу та заохотити студентів відвідувати лекції, зробити їх більш цікавими, якщо це можливо: наводити більше яскравих прикладів, частину текстової інформації подавати у вигляді структурно-логічних схем, менш важливу інформацію залишати на самостійне вивчення.

Т.В. Нескуба

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІХ ПРОЦЕСАХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Розвиток суспільства, науки і техніки вимагає впровадження нових засобів навчання, зокрема інформаційних технологій. Оскільки навчання є однією з форм передачі інформації студенту, то відповідно до визначення В.М. Глушкова (інформаційні технології – це процеси, пов'язані з переробкою інформації) можна зробити висновок, що в навчанні інформаційні технології використовувалися завжди. З поширенням використання комп'ютерів в освіті з'явилося нове поняття «нова інформаційна технологія в навчанні».

Серед найбільш використовуваних в Україні інформаційних технологій у навчанні можна назвати такі: мультимедіа і дистанційні технології, віртуальні лабораторні стенди і комплекси. Проте необхідним є визначення меж використання «нових інформаційних технологій» в освіті та доречності заміни ними традиційних технологій викладання.

Перевагами використання інформаційних технологій у вищих навчальних закладах є:

- додаткові навчальні можливості, що реалізуються за рахунок персональної роботи студента в дистанційному навчанні;

- структурування навчальної інформації за допомогою кольору, шрифту і т. д.;

- можливість надання додаткової інформації для студента, що є важкодоступною при традиційному лекційному методі викладання (великі реальні обсяги статистичної інформації, таблиці, рисунки і т. д.);

- доведення до студентів інформації в рамках загальної організації навчального процесу, перевірка знань і моніторинг успішності.

Можливі недоліки використання інформаційних технологій у вищих навчальних закладах:

- необхідність переорієнтації студентів перших курсів з традиційних методів навчання, що використовуються в загальноосвітніх школах;

- важкість сприйняття матеріалу, що потребує послідовного роз'яснення (формули, доказ теореми і т. д.);

- неможливість запом'ятовування необхідної інформації через запис, внаслідок повного викладу тексту на слайді;

- відсутність комп'ютерної техніки та можливості виходу в мережу Інтернет у більшості студентів.

Таким чином, використання сучасних інформаційних технологій в освітніх процесах вищих навчальних закладах повинно доречно поєднуватися з традиційними методами навчання. Моніторинг успішності студентів є важливим інструментом визначення меж використання традиційних і «нових інформаційних технологій».

Ю.А. Плугіна

МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Питання пошуку методів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів гостро ставилося у всі часи. Одним із найпотужніших сучасних методів є активне навчання, розроблення якого почалася в 70-ті рр. XX ст., результати досліджень знайшли своє відображення в роботах М.І. Махмутова, І.Я. Лернера та ін. та активно використовується донині.

Сутність активних методів навчання зводиться до створення дидактичних і психологічних умов, що сприяють прояву інтелектуальної, особистісної та соціальної активності студентів.

Активні методи навчання забезпечують інтенсивний розвиток пізнавальних мотивів, інтересу, що сприяють прояву творчих здібностей у процесі професійного навчання.

Відмінними рисами активного навчання є:

1. Примусова активізація мислення – студент змушений бути активним незалежно від його бажання.